

Formalin - åtgärder vid hantering och oavsiktliga utsläpp

Ny rutin

Bakgrund och syfte

Formalin (formaldehyd 4% fosfatbuffrad) är en färglös vätska med stickande lukt. På mottagningen används den till att fixera vävnadspreparat för patologisk eller cytologisk undersökning. Rutinens syfte är att skapa ett dokumentstöd för att kvalitetssäkra de åtgärder som bör vidtas i samband med hantering och spill av formalin.

Vilka berörs

All personal som hanterar förfyllda formalinrör samt Sarstedts formalinsystem.

Brand och explosionsrisk

Formalin är inte brandfarligt i sig men kan vid uppvärmning bilda en explosiv blandning med luft. Vid brand släck med vatten, pulver eller koldioxid.

Hälsofara

- Inandning kan ge sveda i näsa och svalg, hosta och heshet.
- Stänk i ögonen ger smärta och rodnad.
- Vid hudkontakt kan irritation uppstå med förhårdnader och hudsprickor. Kan framkalla allergi.

- Vid långvarig intermitterent exponering misstänks formalin kunna ge cancer.

Skyddsutrustning vid normal användning

- Använd den skyddsutrustning som krävs vid hantering av formalin, t ex skyddshandskar, skyddskläder, ögonskydd och ansiktsskydd.
- Undvik kontakt med ögon. Ögondusch ska finnas tillgänglig där preparaten hanteras
- Undvik att andas in gaser, dimma, ångor eller spray.
- Undvik kontakt med hud. Första hjälpen
- Inandning – frisk luft. Eventuellt kontakt med läkare.
- Hudkontakt – skölj rikligt med vatten. Ta av nedstänkta kläder. Eventuellt kontakt med läkare.
- Stänk i ögonen - skölj rikligt med vatten. Kontakta läkare.
- Förtäring – framkalla EJ kräkning. Drick genast ett par glas vatten eller mjölk. Kontakta läkare.

Hantering

Vid användning av Sarstedts formalinsystem se till att kranen är stängd när den inte används. Detta är viktigt då det kan förekomma läckage om den lämnas öppen. Kontrollera att korken på provtagningsröret är ordentligt påskruvat.

Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

Undvik att inandas ångor och direktkontakt med produkten! Tillse god luftväxling. Mindre spill kan torkas upp med trasa eller liknande. Rengör ytan efteråt. Rester och städavfall tas om hand som farligt avfall. Vid mycket stora utsläpp, kontakta räddningstjänsten. Har man svårigheter att befinna sig i rummet på grund av den stickande lukten; gå ut, stäng dörren och vänta tills vätskan avdunstat. Torka sedan upp kristallerna och släng som ovan.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Ortopedi

Innehållsansvar: Christina Ahlén, (kicah), Vårdenhetschef

Godkänd av: Hans Svensson, (hansv16), Verksamhetschef

Dokument-ID: NU10097-1869289359-281

Version: 1.0

Giltig från: 2026-05-28

Giltig till: 2028-05-28